

FROM SEED TO SEED

Educational films on seed production

TURP

Turp, Brassicaceae familyas?n?n ve *Raphanus sativus* türünün bir üyesidir. Kendi içinde yaz, sonbahar ve k?? çe?itleri olarak ayr?lan küçük (*Raphanus sativus sativus*) ve büyük (*Raphanus sativus niger*) turplar vard?r.

Küçük turplar ço?unlukla beyaz, pembe veya k?rm?z?d?r. Uzunca kökleri olan sar?, gri, mor ya da siyah çe?itleri de vard?r. Büyük turplar beyaz, pembe, mor veya siyah renkte olur ve farklı uzunluklarda yuvarlak ya da uzun kökleri vard?r.

Turp çiçekleri hermafrodittir, yani hem erkek hem de di?i organlara sahiptirler. Ço?u kendi kendini dölleyemez, bir bitkinin çiçeklerinden gelen polen sadece ba?ka bir bitkiyi dölleyebilir. Ba?ar?l? bir tozla?ma için birkaç bitki yeti?tirmek daha iyidir. Zira çapraz dölleniirler. Böcekler tozla?man?n arac?s?d?r. Turp çiçekleri beyaz ya da mor renktedir.

Nektar üretirler ve çok say?da ar? çekerler.

Çapraz tozla?ma tüm turp çe?itleri aras?nda, hatta iki alt tür olan *sativus* ve *niger* aras?nda bile mümkündür.

Çe?itlerin safl???n? korumak için iki farklı çe?it en az 1 km arayla ekilmelidir. E?er iki çe?it aras?nda çit vazifesi görecektir do?al bir engel varsa bu mesafe 500 m'ye kadar dü?ürülebilir.

Çe?itler, sinek telleri kullan?p bunlar? dönü?ümlü olarak aç?p kapatılarak veya kapalı bir sinek telinin içine böcekli küçük kovanlar yerle?tirerek de izole edilebilir. Bu teknik için "Tohum üretiminin ABC'si" bölümündeki izolasyon teknikleri modülüne bakabilirsiniz.

Küçük turplar tek y?ll?k bitkilerdir. Mart ya da Nisan gibi erken aylarda ekim yaparsanız yaz sonunda olgun tohumlar hasat edebilirsiniz.

15 ila 20 tohumluk bitki seçmek için, yak?nda inceleyebilmek amacıyla 50 ila 100 turpu topraktan ç?kar?n. Seçilen turplar, s?ra aras?nda 30 cm, s?ra içinde 25 cm aral?klarla tamam?yla toprak altına ekilir. Sonras?nda bol suyla sulan?r.

Büyük turplar ise iki y?ll?k bitkilerdir. Tohum üretmeleri için yaz aylar?nda ekilirler. K??? geçirmeleri ve ertesi y?l çiçek aç?p tohum olu?turmaları gerekecektir.

Sonbahar?n sonunda, büyük turplar topraktan ç?kar?l?r ve ay?klan?r.

Tohumlar?, büyüme dönemi boyunca tüm özellikleri gözlemlenen sa?l?kl? turp bitkilerinden alın: boyut, renk, canlılık, hızla büyüme, hastal?klara ve çok erken sürgün vermeye direnç, etinin deliksiz olması, tad?nın yumuşak veya keskin olması.

Yapraklar, yakaya zarar vermeden kesilir ve nemli kum veya plastik koruma torbaları içerisinde saklan?r. Kilerde ya da dondan korunaklı serin bir yerde k??? geçirirler.

K?? boyunca kökleri düzenli olarak kontrol etmeli, çürüyenleri ortadan kald?rmalıdır.

?lkbaharda turplar 25 cm aral?kla ve s?ralar aras?nda 30 cm mesafe olacak şekilde bahçeye yeniden ekilir ve ardından iyice sulan?r.

Tohumluk bitkiler 2 metre kadar yüksekliğe ulaşabildiğinden, kaz?klara ihtiyaç duyulabilir.

Tohumlar, tohum kabukları bej rengine döndüğünde olgunlaşmış demektir.

Genellikle tüm saplar aynı anda olgunlaşmaz. Tohum israf?n? önlemek için, hasat her sap olgunla?tıkça kademeli olarak yapılabilir. Bitki, tohumlarının tamamı olgunlaşmadan da hasat edilebilir.

Olgunlaşma süreci, saplar kuru ve iyi havalandırılan bir yere yerle?tirilerek tamamlan?r.

Tohum kabuklar? elle kolayca aç?labilir hale geldi?inde tohumlar ç?kar?lmaya haz?r demektir.

Tohumlar? ç?karmak için tohum kabuklar?n? bir oklava ile ezebilirsiniz, bir torbaya koyup yumu?ak bir yüzey üzerinde dövebilirsiniz. Daha büyük miktarlar, üzerlerinde yürünerek veya hatta bir araçla üzerlerinden geçilerek ay?klanabilir.

Aç?lmas? zor olan tohum kabuklar? muhtemelen iyi çimlenme kapasitesi olmayan, olgunla?mam?? tohumlar içerir.

Tohumlar? ay?klamak için, tohumlar önce samanlar? tutan geni? delikli bir elekten, ardından tohumlar? tutan ancak daha küçük parçac?klar?n dü?mesine izin veren ba?ka bir elekten geçirilir.

Tohumlar? ay?klamak için, tohumlar önce samanlar? tutan geni? delikli bir elekten, ardından tohumlar? tutan ancak daha küçük parçac?klar?n dü?mesine izin veren ba?ka bir elekten geçirilir.

Son olarak, üzerlerine üflenerek ya da rüzgar yard?m?yla son kalan sap saman da temizlenmelidir.

D?? taraftaki yaz?lar silinebilece?inden, her zaman torban?n içine çe?idin, türün ve y?l?n ad?n? içeren bir etiket eklenmelidir.

Tohumlar? birkaç gün boyunca dondurucuda saklamak parazitleri ortadan kald?r?r.

Turp tohumlar? 5 ila 10 y?l boyunca çimlenebilir. Tohumlar? dondurucuda saklayarak bu süreyi uzatmak mümkündür.

Longo mai

civique
forum.org